

Volg ons ook op facebook!
facebook.com/modelspoorbeurs

Bron foto: Miniworld

Zaterdag 13 december 2014

Jaargang 35 nummer 3

320STE INTERNATIONALE MODELSPOORBEURS

De donkere dagen van de decembermaand zorgen voor een gezellige sfeer in huis, in de winkels, tijdens beurzen, eigenlijk overal, die wij zo lang mogelijk vast proberen te houden. Maar wat wij ook doen, het nieuwe jaar ligt op de loer en na deze gezellige tijd breekt het nieuwe jaar onherroepelijk aan. Een nieuw jaar, vol nieuwe uitdagingen en mogelijkheden die wij weer volop proberen te benutten.

Maar voor het zover is, hopen wij dat u vandaag geniet van onze speciale beurs. Een beurs, die naast het gewone spektakel, vandaag als extra HOUTEN DIGITAAL biedt. In zaal 1 treft u een groot digitaal "park" aan, inclusief modulebanen van hobbyisten, die u graag met raad en daad te woord staan. De handelaren die u daar aantreft informeren u graag uitvoerig over hun producten en de mogelijkheden die zij u bieden om uw modelbaan te digitaliseren.

Als voltallig Modelspoorteam maken wij van deze gelegenheid gebruik om u allen fijne, vredige en misschien wel witte Kerstdagen toe te wensen. Voor 2015 wensen wij u het allerbeste en wij hopen u ook in 2015 weer op onze Modelspoorbeurzen te mogen ontmoeten. ■

Diorama van Ben Schimmel

Het Kerstgevoel....

Het zoeken naar een stemmige foto die de Kerstsfeer treffend weergeeft is niet zo moeilijk. Maar je komt helaas heel vaak hetzelfde tegen. Dit jaar hebben wij echter het geluk dat wij foto's van een diorama van Ben Schimmel mogen gebruiken. In Railmagazine 300 heeft u misschien al een

uitgebreide fotoreportage gezien, maar ook al kijkt men er 100 keer naar, een goede waarnemer zal steeds weer nieuwe dingen zien. De Kerstsfeer is bijzonder mooi weergegeven en dat zonder te overdrijven.

De weergave is zo realistisch dat men zich direct in "hogere Kerstregionen" waant.

Diorama van Ben Schimmel

De sneeuw die ten gevolge van een zachte bries tijdens het sneeuwen tegen de gevels van de huizen is blijven plakken, het sneeuwloze stukje straat waar kort tevoren nog een auto heeft gestaan, de kraampjes die van een dunner pak sneeuw zijn voorzien omdat de warmte in de kraampjes de sneeuw al een beetje heeft laten smelten; alles is zo realistisch. Ook straalt er gezelligheid uit dit diorama. Je merkt dat iedereen geniet, of het nu met het gooien van sneeuwballen te maken heeft of dat het van de gezichten van de mensen straalt die bij een kraampje heerlijk staan te eten of te drinken.

Door een van onze medewerkers werd plotseling de opmerking gemaakt: "Ik mis nog wel iets..... een haring-happende sneeuwtoerist!" Direct begon iedereen te kijken of deze misschien toch ergens verdukt opgesteld stond, maar niemand zag een figuur staan die van zijn haring stond te genieten.

Het antwoord was dan ook wel heel duidelijk: "Zeurpiet!" (nu weten wij niet of wij het woorddeel piet nog ongestraft kunnen gebruiken!). Iedereen vond dat onder deze omstandigheden de mensen meer gebaat zijn bij een lekkere kop warme snert en een mok warme chocomel. Bovendien heeft geen enkele producent van figuren een haring-happend model in zijn programma staan, maar het zou ons helemaal niet verbazen als Ben Schimmel zo'n figuur zelfstandig zou maken.

Wij danken Ben Schimmel voor het beschikbaar stellen van de foto's en wij hopen dat hij nog veel van deze schitterende diorama's mag maken. ■

RAPTOR brengt een nieuwe Multi-booster op de markt en deze is vandaag op de demostand van de organisatie van de Modelspoorbeurs voor het eerst te bewonderen.

RAPTOR Multi-Booster

Vlak voor de Modelspoorinfo naar de drukker zou gaan, ontvingen wij van RAPTOR onderstaande informatie over een nieuwe Multi-booster welke begin 2015 op de markt komt. De prestaties van deze buitengewoon krachtige booster liegen er niet om. De Multi-booster zal leverbaar zijn met een ZEER uitgebreid assortiment aan beschikbare uitgangsvermogens, vanaf 3.5 Ampère in stappen oplopend tot 30 Ampère. Het laatste is t.b.v. van (zeer) grote tuinbanen.

Hieronder treft u een overzicht van de voornaamste eigenschappen van deze booster aan:

- 1 Digitaal Multi-protocol en geschikt voor alle (mot/dcc) centrales (dus niet noodzakelijkerwijs alleen voor Raptor).
- 2 Drie onafhankelijke "H-brug" booster secties in één apparaat.
- 3 Nooit spanningsverschillen of faseverschillen meer tussen de boostersecties overgangen.
- 4 "Ongevaarlijk" voor centrales bij verkeerde aansluitingen.
- 5 Ultra Hoog rendement, GEEN noemenswaardige warmte ontwikkeling.
- 6 Zowel wisselstroom trafo's (max. 150VA) als gestabiliseerde "laptop"-voedingen (max 600W) aan te sluiten.
- 7 Uitstekende kortsluitdetectie en beveiliging.
- 8 CDE aansluiting en 5-polige "Märklin" aansluiting, maar is ook als "serie-booster" te gebruiken.
- 9 Alle ingangen volledig galvanisch gescheiden van de uitgangen.
- 10 Alle ingangen en uitgangen voorzien van diagnose LED's.
- 11 Zoemer geluid bij kortsluiting t.b.v. akoestische info voor de gebruiker.
- 12 Optie voor externe noodknop en/of relais-schakeling.

Elke Raptor centrale waarop uitsluitend een Raptor-Multi-Booster is aangesloten heeft in het vervolg een garantieperiode van 10 JAAR, voor zowel centrale als booster!

De Raptor Multi-booster is een compleet zelfstandige voedingseenheid, die zowel met een oude transformator, gelijkstroomvoeding of schakelende transformator kan worden gevoed. In de laboratoria van RAPTOR zijn al heel wat meetproeven gehouden en de booster voldoet steeds aan de gestelde eisen. RAPTOR levert ook een schakelen-

www.modeltreinstore.nl
info@modeltreinstore.nl

märklin
Store Utrecht

de transformator 24V 10 AMP, zodat uw stroomvoorziening helemaal in handen is bij een leverancier als één complete voeding / booster set. U kunt natuurlijk ook uw oude transformator hiervoor gebruiken. Over de prijs van deze Multi-booster is nog niets bekend, maar wij houden u natuurlijk op hoogte. ■

PiCommIT
INNOVATIE IN MODELBAANTECHNIEK

hcc⁺ modelbaanautomatisering

HOUTEN DIGITAAL

Op zaterdag 13 december 2014 staat EXPO HOUTEN naast de reguliere Internationale Modelspoorbeurs in het teken van het thema HOUTEN DIGITAAL. Naast onze gewone Internationale Modelspoorbeurs heeft de organisator van de Modelspoorbeurs samen met PiCommIT en de HCC m! groep het evenement Houten Digitaal in het leven geroepen. In de vergrote zaal 1 treft u dan de digitale hal aan – een hal vol informatie over het digitaliseren van uw modelspoorbaan, waar u terecht kunt met al uw vragen. In deze hal treft u alle bekende bedrijven aan die hun producten ten toon stellen en waar deskundigen op het gebied van het digitaliseren van uw modelspoorbaan u informatie verstrekken én uw vragen kunnen beantwoorden. In de overige zalen t.w. zaal 1, zaal 2 en zaal 3 vindt zoals altijd de bekende modelspoorbeurs plaats.

Meer informatie bij de INFOBALIE, PiCommIT en de Hcc! m groep

Plattegrond vergrote zaal 1

Naast de handelaren treft u in zaal 1 ook veel gebruikers van de verschillende digitale systemen aan. Zij laten u niet alleen zien hoe zij hun modulebaan hebben gedigitaliseerd, maar zij zullen u ook graag adviseren hoe u het beste kunt beginnen met het digitaliseren en hoe u eventuele problemen het beste kunt aanpakken. Maar het belangrijkste is dat men u in deze zaal kennis laat maken met een onderdeel van het modelspoor gebeuren waar veel mensen huiverachtig voor zijn om eraan te beginnen. Deze huivering is helemaal ongegrond, want voor elk probleempje zijn oplossingen in de vorm van gebruikersgroepen, blogs, workshops, enz. te vinden. Een van de bedrijven die workshops organiseert is PiCommIT. Tijdens de workshop leert u stapje voor stapje de basisprincipes kennen en wordt u geïnformeerd over de juiste en snelste handelswijze. Een ander voordeel van deze workshops is dat u medegebruikers leert kennen die ook aan het begin van het digitaal stadium van het modelspoor gebeuren staan en juist dat stimuleert. Andere bedrijven gaan weer op een heel andere manier te werk, zoals bijvoorbeeld RAPTOR die een instapcursus bij u thuis organiseert of ROKON die deze mogelijkheden ook biedt. ■

RAIL 2015

Velen van u waren er al bij, destijds in september 1985 in de Brabanthallen. Rail vond er plaats op initiatief van de Modelspoorgroep 's Hertogenbosch. Voor het eerst een grote Modelspoor Expositie los van Techniek en Vrije Tijd, de grote modelbouwbeurs van de Jaarbeurs. Het bleek meteen een schot in de roos te zijn. Het feit dat de stad Den Bosch precies in dat jaar een 700 jarig bestaan vierde en RAIL in het feest programma was opgenomen zorgde voor een overweldigende belangstelling. Op een zeker moment moest de toegang vanwege de drukte zelfs worden gesloten op last van de brandweer.

Velen van u herinneren zich nog steeds de "landelijke" geur van de veemarkthallen. Of de zakken met "opvulhoutjes" om de modulebanen enigszins horizontaal in de stallen te

Op Rail 2015 extra aandacht voor spoor Z

plaatsen. Diverse verenigingen trokken er voor het eerst op uit met hun modulebaan om anderen van hun werk te laten genieten. Men maakte voor het eerst kennis met de Britse modelbouwers met hun lay-outs, de uitgelichte, kleine maar tevens zeer natuurgetrouwe presentaties. RAIL werd zo een kenniscentrum om bouwtechnieken uit te wisselen. Een gezellig ontmoetingspunt voor modelspoororders uit binnen- en buitenland.

Hoe mooi is het om de modulebanen anno 2015 met de banen uit de begintijd te vergelijken. De scenery, de digitalisering, de verlichting. Veel kennis is uitgewisseld in de loop der jaren. De banen zijn op ongekend hoog niveau gekomen. Nederlandse banen zijn inmiddels veel gevraagd in het buitenland en draaien mee in de top van de "eredivisie".

RAIL is trots en dankbaar om zoveel jaar een platform te zijn geweest voor modelsporend Nederland. Modelspoor in de breedste zin van het woord: voor verenigingen en individuele bouwers, van Spoor I tot Spoor Z, voor techneuten, historici en scenery bouwers. Voor FineScale en voor verenigingsbaan. Voor importeur, fabrikant en handelaar. Als het aan ons ligt doen we het nog weer 30 jaar!

U komt toch ook weer? ■

Wij adviseren u om onze site

www.modelspoorbeurs.nl

te raadplegen voordat u afreist naar onze Modelspoorbeursen. Alleen op deze site treft u het laatste nieuws betreffende de Modelspoorbeurs aan.

MINIWORLD, een miniatuurwereld met groei en mega nieuwbouwplannen.

Door Dido Geluk, medewerker Miniworld

2014 is een bruisend jaar voor ons geweest.

Al onze pijlen hebben wij gericht op nieuwe projecten, onderhoud en verbetering van onze miniatuurwereld. Vele nieuwbouwwerken zijn van de grond gekomen, terwijl we daarnaast ook heel hard hebben gewerkt aan de verbetering van ons

Naar een hobby ev

PROXXON

DE NIEUWE MICROMOT 230 / E

Om te boren, frezen, slijpen, polijsten, borstelen, snijden en graveren. De uiterst slanke behuizing van glasvezelversterkte polyamide met een zachte component grip gebied kan het apparaat met twee vingers (pengreep) worden behandeld.

Evenwichtige, een laag geluidsniveau speciale DC motor met een hoge levensverwachting. De maximale snelheid van 21.500rpm continu verlaagd tot 6.500 tpm door full-wave elektronica. Het aanbieden van bijna hetzelfde kop-pel ook in het lagere toerentalbereik. Dit is vooral belang-

Hegner & Ko
Fermiweg 16
3208 KT Spijkenisse
T 0181-647535
F 0181-647311
E info@hegner.nl
www.proxxon.nl

Mixmediastore VOD

De andere manier van kijken

www.mixmediastorevod.com

spoor en rollend materieel. En dit is nog maar het begin van de nieuwe ambities die wij onszelf ten doel hebben gesteld: vanaf 2015 steken we 'het kanaal over' en gaan wij werken aan een megaproject: Engeland/Schotland. Van de kusten van Dover tot aan de Schotse Highlands en alles wat daar tussen ligt. Bergen van meer dan drie meter hoog. Sporen, wegen, bruggen en tunnels op allerlei niveaus. Typisch Britse landschappen, steden, dorpen en industrie. Het zal allemaal te zien zijn in onze volledig verbouwde kelder met een oppervlak van meer dan 200 vierkante meter. In de eerste maanden van 2015 kunt u als bezoeker al meekijken met de bouw en de voortgang. Als alles voorspoedig verloopt, zullen we half 2016 de deuren kunnen openen om u te laten genieten van de vele schitterende Britse treinmodellen die door daarbij passende landschappen rollen.

Daarnaast zitten wij ook niet stil bij onze bestaande mini-atuurwereld. In 2014 is een hele serie nieuwe gebouwen neergezet om de huidige attractie nog levendiger te maken. Onder andere natuurlijk de Kuip. Als bedrijf met de voeten in Rotterdamse aarde mag dit icoon bij ons niet ontbreken. Het is dan ook een fantastisch model geworden. Bijna twee en een halve meter breed en voorzien van 51.000 stoeltjes. Een ware modelbouwuitdaging maar daardoor een fantastische toevoeging. Daarnaast staat ook de legendarische Van Ghent-kazerne nu bij ons, volledig met exercitieterrein, mariniers en het Korps Mariniers Muziekkapel, voorzien van muziek die gaat spelen door middel van een van onze vele drukknoppen. Ook het karakteristieke kantoor van Cementfabriek Van Waning dat op de monumentenlijst staat is door middel van 3D printen gebouwd en bij ons te zien. Het historische, en helaas

DE KUIP. Foto Miniworld Rotterdam

verwoestte, Coolsingelziekenhuis heeft bij ons een nieuw leven gekregen en staat weer in prachtige Victoriaanse stijl te pronken.

De dames en heren van de landschapsbouw en elektronica zijn de afgelopen maanden hard aan het werk geweest om de hele miniatuurwereld verder te voorzien van duizenden lichtjes, bomen en poppetjes. Vele kleine scènes zijn toegevoegd net als een hele nieuwe serie geluiden en bewegingen die de modelwereld, vaak met door de bezoeker te bedienen drukknoppen, nog meer tot leven brengen. Hierbij komt ook dat we ons carsystem volledig aan het opknappen zijn en momenteel steeds meer rijdende vrachtwagens en bussen kunnen inzetten. Dit alles om nog meer beweging en daarmee beleving voor de bezoeker te garanderen.

evenement dat nooit ver

Uiteraard zullen wij Miniworld Rotterdam niet zijn als wij niet een heel grote passie en aandacht hebben voor onze modeltreinen. Diverse knelpunten in het sporenplan zijn opgepakt en verbeterd. Een aantal zeer deskundige medewerkers werken dag in, dag uit aan het onderhoud en het verbeteren van ons rollend materieel, en met succes: steeds meer treinen rijden probleemloos door onze polders, stations en over de vele bruggen. We hebben wat betreft schoonmaak, reparatie en variatie in rollend materieel de lat voor onszelf nog hoger gelegd. En er staat meer op ons verlanglijstje. Ook historisch Nederlands materieel gaat een grotere rol krijgen bij ons: speciaal voor ons gebouwde stoomlocomotieven van eigen bodem, historische stoomdepots en nostalgische rijtuigen. Dat hoort zeker bij de Nederlandse baan en dus ook bij ons.

Met al deze plannen kijken we uit naar de komende jaren. Er staan nog vele gebouwen, treinen en landschapsuitbreidingen in de planning en niet de minste: Engeland/Schotland. Diergaarde Blijdorp is nu het eerstvolgende grote project, en dan kan er zomaar een 3737 met een set coupérijtuigen langs de klassieke dierenverblijven stomen en koers zetten richting het oude station Rotterdam Blaak, waar de geluiden van onze markt met draaiorgel te horen zijn en de oliebollenkraam de rijen mensen bedient. Wij hebben alvast zin in 2015 en wij hopen u daarin mee te laten genieten. ■

Terugmelders in de modelbaan (2)

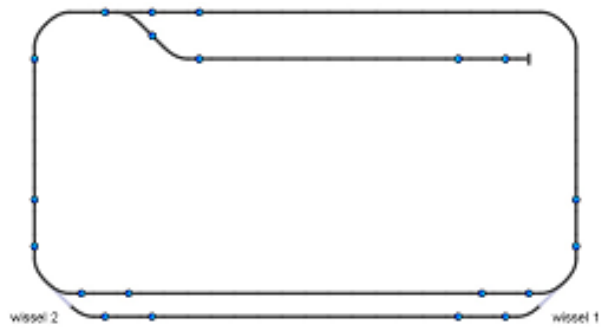
In het vorige artikel hebben wij verteld waar in het kleine proefbaantje de onderbrekingen voor de terugmelders gemaakt moeten worden.

Bij het leggen van de rails heeft u scheidingen gemaakt voor de blokken en terugmelders. Op de plaats van de blauwe bolletjes is één van de railstaven onderbroken.

PiCommIT
INNOVATIE IN MODELBAANTECHNIEK

Voordat we de bedrading gaan aanbrengen, kijken we eerst naar de elektronica die op de rails aangesloten wordt en die zorgt voor de bezetmeldingen op de pc.

Er zijn een aantal methodes voor het genereren van bezetmeldingen. Voor 2-rail wordt over het algemeen stroom-

detectie gebruikt en voor 3-rail is massadetectie het meest populair. Daarnaast is het gebruik van reedcontacten bij LGB-rijders gebruikelijk vanwege de ongevoeligheid voor vocht.

Het principe van stroomdetectie komt neer op het meten in een van de draden naar het spoor of er stroom loopt.

Voor de elektronici: in de draad naar de terugmeldsectie zitten twee diodes anti-parallel met eroverheen een stukje elektronica die de melding via bijvoorbeeld de S88 of LocoNet-bus naar de digitale centrale stuurt.

Bij massadetectie wordt dankbaar gebruik gemaakt van de wielen van de locomotieven en wagons die aan beide kanten van de as met elkaar verbonden zijn. De assen maken op de plek van de terugmelders een doorverbinding tussen de twee railstaven. Zo wordt de bezetmelding gegenereerd.

Het aansluiten van de S88 modules ging oorspronkelijk met flatcables, die echter berucht waren om hun onbetrouwbaarheid. De nieuwe terugmeldmodules werken met standaard netwerkkabels. Als voorbeeld nemen we de DR4088 van Digikeijs, die zowel voor stroom- als massadetectie verkrijgbaar is.

Op deze modules zitten 16 aansluitingen voor de terugmeldsecties die eventueel over een centrale en een booster verdeeld kunnen worden.

Nu we hebben gezien hoe de onderbrekingen in het spoor gemaakt moeten worden en de werking en de aansluiting van de terugmelders bekend zijn, kunnen we de bedrading aansluiten. Volgende maand gaan we dit doen, maar wilt u daar niet op wachten, bezoek dan de workshop Introductie Digitale Modelbaanbesturing bij PiCommIT. ■

ADVERTENTIE

Gespecialiseerd in modelbaanbesturing • Roco/Fleischmann Service Partner • Workshops

Marconistraat 15, 8013 PK Zwolle
038 - 337 64 79 06 - 51 83 77 96
www.picommit.nl info@picommit.nl

PiCommIT
INNOVATIE IN MODELBAANTECHNIEK

Elektronik

digirails

DIGIRAIL

Digital

DinaSys

ESU

Model

TAT

Uhlenbrock

digital

VPEB

Vin Perle

Electronica

Schuurman

2010

Project "Automatiseren modelspoorbaan"

Tijdens HOUTEN DIGITAAL presenteren wij u een vernieuwde demobaan gemaakt van M-Rails van Märklin, waarop meerdere digitale en analoge locs door elkaar heen rijden. De stroomvoorziening wordt verzorgd door het nieuwe Multi-Booster van RAPTOR. Het Multi-booster van RAPTOR is inzetbaar voor alle banen van alle merken en is bijzonder krachtig.

Ook onze demobanen, die wij u al geruime tijd laten zien, zijn hopelijk van alle storingen verlost. Het probleem van het uitzetten van de railstaven is opgelost en ook de stroomvoorziening is verbeterd. Voor ons is het nog steeds een raadsel dat ondanks de zorgvuldigheid die wij bij de opbouw van de modules in acht hebben gehouden, er toch zoveel storingen voorkomen. Het feit dat onze modulebanen vaak van locatie wisselen en veel van het vervoer te lijden hebben mag eigenlijk geen probleem opleveren. De werkelijkheid is echter anders.

Voor de startende modelspoorbouwer, die zijn baan gaat digitaliseren, is PiCommIT gestart met een heel interessante artikelreeks, speciaal voor deze groep. Deze artikelen zijn echt een aanrader! De complete artikelreeks verschijnt na de laatste uitgave in zijn geheel op onze site. Wij informeren u daar te zijner tijd over. ■

ADVERTENTIE

Artitecshop.nl

De officiële Artitec webwinkel

1:72 | 1:87 | H0 | 1:120 | TT | 1:160 | N | 1:220 | Z

- Snelle levering
- Betaalgemak
- De service die u van Artitec gewend bent

Blik op het breedspoor. Deel 2

Door Ruud Legger en Ewout Bezemer,
met dank aan Pieter Post voor de foto's.

"Wat is er toch zo aantrekkelijk aan die oude blikken treinen van je, Ruud?"

Zij kunnen en willen vaak heel praktische informatie geven en een beurs is geen museum, dus veel zaken zijn ook echt in de hand te houden. In het volgende enkele persoonlijke ervaringen, die kunnen helpen bij die eerste stappen.

Märklin seinhuis met seinloopbrug

Hoe kom je er aan?

Tot zeg de 90er jaren lukte het nog vrij eenvoudig complete installaties over te nemen, via zelfgeplaatste advertenties. Omdat er inmiddels sinds het blikken breedspoor uit de winkels verdween zeker twee nieuwe generaties zijn geweest met alle verhuizingen van dien, is de kans op een zolder nog wat interessants te vinden nu wel uiterst klein geworden. Het is nu eerder een stuk-voor-stuk opbouw via veiling sites zoals Marktplaats, ebay, gespecialiseerde veilingen en beurzen. Tijdrovender dan vroeger, maar wel zo spannend.

Om overzicht te krijgen over het hele assortiment van het gekozen merk zijn de prachtige catalogi die de grote fabrikanten uitgaven en die een verzamelgebied op zich vormen, onontbeerlijk. Voor de huidige waarde zijn er gidsen voor verzamelaars, voor de Duitse treinen van het Reinhard Schiffmann Verlag.

De benodigde ruimte.

Wordt het een echte spoor 0 baan dan vraagt dat, het zal niet onopgemerkt zijn gebleven, véél ruimte. Het benodigde oppervlakte is vier maal zo groot als bij H0, de grotere voorbeeldbanen met een wissel of acht in de 30er jaren catalogi nemen al snel 5x3meter in beslag. Dat is nogal fors om als vaste opstelling op een tafel in het gemiddelde huis uit te leggen. Is er een zolder beschikbaar dan kunnen de rails op de vloer tot in de dode hoeken onder de hanenbalken worden gelegd, kan je tussen je rijdende treinen zitten.

ADVERTENTIE

Ook als dat alles ondoenlijk is, hoeft dat toch geen excuus te zijn om er maar vanaf te zien. Het is immers allemaal ontworpen indertijd om tijdelijk op de vloer uitgelegd te worden. In een paar uur ligt er zo'n baan, bedrading en al, en in een uur-tje is het weer opgeruimd. Door de maat van het materieel krijg je toch een mooi overzicht.

Opstelling met "blik" uit de 30er jaren.
De MGTf is uit de 50er jaren.

De tractievormen.

Voor de breedspoortreinen zijn er 3 tractievormen; uurwerk, stoom en elektriciteit. Bij de oermodellen uit de 19de eeuw die nog niet op rails liepen komt daar nog "duwen of trekken" en vliegwielaandrijving bij. Een rijke keuze dus. Dat de opwind- en stoomloc's waarmee we nu nog spelen meer dan een eeuw oud kunnen zijn is geen verrassing. Maar dat van elektriciteit al vanaf 1904 gebruik werd gemaakt, is veel vroeger dan vaak wordt gedacht.

Uurwerk was, behalve in Engeland, in de eerste plaats bestemd voor kinderen die nog niet verantwoord met de andere gevaarlijkere tractievormen om konden gaan. Omdat het jonge volkje als de interesse bleef meestal overging op stoom of elektriciteit, waren het vooral de eenvoudigere modellen die als opwindloc geleverd werden. Stoomloc's waren wel héél echt, maar het op stoom brengen vergt veel voorbereidingen, en ze zijn tijdens de rit moeilijk te controleren.

Het beeld van een steeds sneller zijn krappe rondjes draaiend loc-je dat uiteindelijk in een plas brandende spiritus naast de baan eindigde, hielp niet echt als het ging om kinderspeelgoed. Maar de liefde voor stoomloc's en meer algemeen voor stoommachines is van alle tijden en trekt alle leeftijden. Bij de keuze indertijd tussen de gevaren van stroom en stoom speelde ook de begrijpelijke afkeer van het gebruik van sterkstroom een rol. Eind 20er jaren, toen het veilig aan te leggen en te beheersen 20 Volt systeem werd geïntroduceerd, begon de opmars van de elektrische tractie, ten koste van de stoom. Bij Märklin waren de trotse stoomloc's na 1937 uit de catalogi verdwenen.

Figuur 11 Bing Catalogus

De bovenbouw; rails, wissels etc.

In de ogen van de hedendaagse modelbouwer zijn de blikken railstukken met hun drie dwarsliggers waarover onze sneltreinen rijden hoogstens een matige uitbeelding van veld-

spoor. De introductie van "elektrische" rails, waarvoor een gelijksoortige derde rail opzichtig midden tussen de looprails werd gemonteerd, maakte het er niet beter op. Om begrijpelijke redenen zijn daarvan nauwelijks voorbeelden te vinden in het grootbedrijf. Ook de bocht die met de gebogen railstukken kan worden gelegd heeft weinig met het grootbedrijf te maken. Märklin leverde voor spoor 0 rails en wissels voor de "normale" en de "grote" radius, met een cirkel diameter van 75cm en 122cm. Voor loc's met méér dan twee aangedreven assen en langere rijtuigen is de grote radius nodig. In die grotere radius werd ook een luxe "progress" variant met 7 in plaats van de gebruikelijke 3 dwarsliggers gemaakt. Van 1932 tot 1940 waren er ook nog "modelrails" met een cirkel radius van 188cm in het assortiment, nuttig bij de introductie later van modelloc's met vier gekoppelde assen en prachtig van uitvoering. Maar toen en nu onbetaalbaar, en niet goed samen met gewone en Progress rails te gebruiken.

Voor de wissels en kruispunten werden bij Märklin tot begin 30er jaren de blikken rails op de dwarsliggers gesoldeerd, wat een realistisch aanzien gaf. Met het verdwijnen van de sterkstroombaan en de opkomst van het 20V systeem werd de elektrische spoorbaan snel populairder, de omzet nam toe, handwerk in de fabriek werd duurder. Om de productie economischer te maken werden de rails bij wissels en kruispunten nu met klemverbindingen op een blikken bak gemonteerd. Efficiënt en stevig, maar minder mooi.

De elektrisch bediende wissels zijn altijd éénspoelig uitgevoerd, prima voor het spelen, maar voor een grote vaste baan is er beveiligingstechnisch niets mee te beginnen.

Gelukkig is het nog goed mogelijk op beurzen of via het internet aan gewone "drie bielzige" rails en wissels te komen, zodat snel een baan kan worden gelegd. Enige kennis van zaken helpt bij de aanschaf, want de railstukken van de verschillende merken lijken op elkaar, maar zijn niet altijd door elkaar te gebruiken.

De wereld in het klein.

Een blikken trein is, als gezegd, geen schaalmodel. Maar de meeste fabrikanten hadden heel goed door wat kinderen opviel aan een echte locomotief, een rijtuig of een station en wisten dit met flair over te brengen in hun speelgoed. De 'instap' modellen waren eenvoudig maar vaak fleurig van kleur, naarmate het om grotere en dus duurdere varianten ging werd met het aantal toegevoegde onderdelen de natuurgetrouwheid groter, de modellen groeiden als het ware mee met het zich ontwikkelende inzicht van het kind. Doel was steeds de essentie van het grote voorbeeld geloofwaardig te verbeelden. >

Deel 3 van dit artikel treft u aan in de Modelspoorinfo van 10 januari. Na de publicatie van het laatste deel van dit artikel treft u het complete artikel op onze website aan. ■

Wij adviseren u om onze site

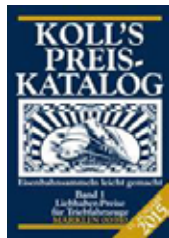
www.modelspoorbeurs.nl

te raadplegen voordat u afreist naar onze

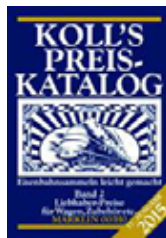
Modelspoorbeurzen. Alleen op deze site treft u het laatste nieuws betreffende de Modelspoorbeurs aan.

Luxe-uitvoering

linnen gebonden met
goudopdruk:
het gehele Märklin 00/HO
programma vanaf 1935
omvattend 37ste druk
1664 bladzijden 4105
foto's 21 cm x 14,8 cm
ISBN: 978-3-936339-60-4

€ 109,95**Band 1**

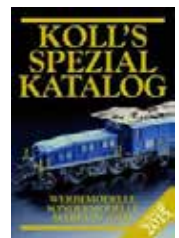
inleidende artikelen, locs
en treinstellen
37ste druk
792 bladzijden
1780 foto's
21 cm x 14,8 cm
ISBN: 978-3-936339-61-1

€ 41,95**Band 2**

wagons, toebehoren
en treinverpakkingen
37ste druk
872 bladzijden
2325 foto's
21 cm x 14,8 cm
ISBN: 978-3-936339-62-8

€ 41,95**Kompact catalogus**

band 1 en 2 samen
zonder foto's,
maar dan in zakformaat
33ste druk
712 bladzijden
14,8 cm x 10,5 cm
ISBN: 978-3-936339-63-5

€ 22,95**Kompact catalogus**

Spezial catalogus,
reclame en bijzondere
modellen meer dan 4000
modellen 30ste druk
1056 bladzijden 4196
Zwart/Wit foto's
21 cm x 14,8 cm
ISBN: 978-3-936339-64-2

€ 51,95

Wilt u de boeken per post ontvangen? De verzendkosten bedragen € 6,50

Wij adviseren u om onze site, www.modelspoorbeurs.nl te raadplegen voordat u afreist naar onze Modelspoorbeursen. Alleen op deze site treft u het laatste nieuws betreffende de Modelspoorbeurs aan.

Arnhem

Rijnhal
2015

7 februari 2015

Openingstijden:
10.00 tot 15.30 uur

Parkeren Gratis
Toegangs prijs:

€ 5,-- per persoon**

Houten

Expo Houten

2015

10 januari 2015
28 maart 2015
25 april 2015
4 juli 2015
29 augustus 2015
3 oktober 2015
7 november 2015
12 december 2015

Openingstijden:
10.00 tot 15.00 uur

Parkeren Gratis

Toegangs prijs:
€ 7,-- per persoon**

Houten Rail 2015

Expo Houten

21 februari 2015
22 februari 2015
23 februari 2015

Openingstijden:
10.00 tot 17.00 uur

Parkeren Gratis

Toegangs prijs:
€ 15,--

tegen inlevering
ingevulde kortingsbon
€ 2,-- korting

**Jongeren tot 12 jaar gratis (onder begeleiding van een volwassene). (Wijzigingen en correcties voorbehouden)

Wij wijzen u erop dat alleen de data die vermeld staan op onze site www.modelspoorbeurs.nl, op Facebook en in de Modelspoorinfo de juiste data zijn.

**Tot ziens op de grootste Modelspoorbeurs van Europa,
waar men meestal ook vindt wat men zoekt!!!**

Adres algemeen secretariaat en voor het aanmelden van de deelnemers:

R. Hobma
Pascalweg 6a
6665 NX Elst (Gld)
ING Bank: 23 99 104
KvK: 09083739
BTW: NL 1615.93.367.B.01

Telefoon: +31 (0)481 353288
Fax: +31 (0)481 353519
E-mail: info@modelspoorbeurs.nl
Website: www.modelspoorbeurs.nl

Copyright © 2004 - 2014 by HH. Hobmamodelbouw, Pascalweg 6A, 6665 NX ELST (Gelderland) Nederland
Aan genoemde informatie en/of prijzen kunnen geen rechten worden ontleend.
Voor vergissingen en/of drukfouten zijn wij niet aansprakelijk, wijzigingen en correcties voorbehouden.